

Sygn. akt IX C 522/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Zielonka

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Konewko

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2016 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. Sp. K. we W.

przeciwko I. K.

o zapłatę

1. Oddała powództwo,
2. Zasądzić od powoda (...) Sp. z o.o. Sp. K. we W. na rzecz powódki I. K. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. sp.k. we W. domagała się zasądzenia od R. K. kwoty 33979,40 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia 19.06.2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż nabył od Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im.F.S. w G. wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki z dnia 15.04.2013r. zawartej z W. R.. Pożyczka nie została spłacona, a pozwana jako poręczyciel jest zobowiązana do spłaty zadłużenia.

Pozwana R. K. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że roszczenie jest przedawnione oraz zarzuciła, iż przy udzieleniu poręczenia została wprowadzona w błąd co winno skutkować oddaleniem powództwa w oparciu o treść art. 5 kc. Pozwana wniosła o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 15.04.2013r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im.F.S. w G. i W. R. zawarli umowę pożyczki (kredytu konsumenckiego) w kwocie 40000 zł. W. R. otrzymał kwotę wynikającą z umowy pożyczki, którą miał spłacić do dnia 24.10.2021r w ratach określonych w harmonogramie. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki była umowa ubezpieczenia grupowego Walor. Ponadto pożyczkę poręczyła R. K..

(Bezsporne, a nadto umowa pożyczki k.14-16)

Przed zawarciem umowy pracownik (...) zapewnił poręczyciela, iż pożyczka jest ubezpieczona i nie będzie musiał płacić, gdyby coś się stało.

(Dowód : zeznanie pozwanej k.83)

W. R. zmarł w dniu 22.06.2014r.. W dniu 30.12.2014r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im.F.S. w (...) sp. z o.o. sp. k. we W. zawarły umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelność z wyżej opisanej umowy pożyczki.

(bezsporne)

Wysokość zadłużenia z tytułu pożyczki wynosi 33979,40 zł.

Pozwana próbowała zawrzeć z wierzycielem ugodę i spłacać zadłużenie w ratach na co (...) nie wyraził zgody.

Pozwana utrzymuje się z renty w wysokości 1540 zł.

(bezsporne)

Sąd zważył.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną jest fakt zawarcia umowy pożyczki z 15.04.2013r., zawarcie umowy przelewu oraz wysokość aktualnego zadłużenia z tytułu wyżej wskazanej pożyczki.

W zasadzie okolicznością bezsporną jest również udzielenie poręczenia przez pozwaną, z tym że w świetle przedłożonych dokumentów można mieć wątpliwość czy było to poręczenie wekslowe, czy uregulowane w art.876 i nast. kc, albowiem zarówno w umowie pożyczki jak i w oświadczeniu poręczyciela nie zostały wykreślone sformułowania dotyczące poręczenia wekslowego. Ponieważ jednak powód nie wskazuje w treści pozwu weksla jako podstawy odpowiedzialności, a pozwana reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, nie zakwestionowała tej okoliczności należy przyjąć, iż poręczenie nie miało charakteru wekslowego i podstawą żądania jest art. 876 kc.

W świetle art. 876 kc przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Powołany przepis stanowi o odpowiedzialności pozwanej wobec powoda, na którego, zgodnie z treścią art. 509 § 1 i 2 kc, przeszły uprawnienia pierwotnego wierzyciela.

Jednak powództwo choć uzasadnione pod względem formalnym, nie może zostać uwzględnione.

Jak wskazano wyżej doszło do zawarcia umowy pożyczki z dnia 15.04.2013r., którą pozwana poręczyła. Bezsporna jest również wysokość zadłużenia z tytułu powyższej umowy.

Wobec treści zarzutów strony pozwanej, spór sprowadza się do ustalenia czy powód może domagać się spełnienia świadczenia od poręczyciela czy jego żądanie stanowi nadużycie prawa określone w art.5 kc.

Zgodnie z treścią art. 5 kc nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Nie budzi wątpliwości sadu, iż pozwana podpisując umowę poręczenia działała pod wpływem błędu polegającego na przekonaniu, iż pożyczka jest ubezpieczona i nie będzie musiała płacić, gdyby coś się stało pożyczkobiorcy. Błąd został wywołany przez pracownika pożyczkodawcy, który udzielił powyższej „informacji” przed zawarciem umowy. Gdyby pozwana miała wiedzę, iż poręczenie nie ma charakteru „formalności” i będzie musiała spłacić dług, nie udzieliłaby poręczenia. Powyższe okoliczności wynikają z zeznania pozwanej, któremu sąd dał w całości wiarę. Pozwana zeznawała szczerze i spontanicznie, a jej zeznania nie zostały podważone przez stronę powodową.

Pozwana nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków złożenia oświadczenia woli w terminie określonym w art. 88 § 2 kc. Jednak zdaniem sądu mimo, iż pozwana nie uchyliła się skutecznie od oświadczenia woli, okoliczności zawarcia umowy poręczenia nie mogą być obojętne przy ocenie żądania w świetle art. 5 kc. Należy zauważyć, iż stronami umowy był podmiot, zajmujący się zawodowo i na dużą skalę udzielaniem pożyczek i konsument. Ponadto

pozwana jest osobą w podeszłym wieku i jest nieporadna. Zaznaczyć należy również, iż oprócz wprowadzenia w błąd, przy zawarciu umowy, pozwana nie otrzymała regulaminu udzielania kredytów i pożyczek, ani co należy szczególnie podkreślić nie została zapoznana z warunkami umowy ubezpieczenia pożyczki. Brak zapoznania z tymi warunkami ma szczególne znaczenie, gdyż w samej treści umowy pożyczki znajduje się jedynie sformułowanie, iż zabezpieczeniem jest umowa ubezpieczenia, a nie ma w niej mowy iż jest to umowa (...). Tym samym pozwana nie miała i nie mogła mieć wiedzy, iż ubezpieczenie dotyczy jedynie szczegółowo określonych zdarzeń. Jak wynika z jej zeznań, gdyby miała taką wiedzę nie poręczyłaby pożyczki. Brak wiedzy pozwanej o warunkach ubezpieczenia pożyczki w powiązaniu z błędną informacją udzieloną przez (...) był kluczowy do podjęcia przez pozwaną decyzji o poręczeniu.

Opisane wyżej okoliczności wskazują, iż (...) im. (...) naruszył nie tylko przepisy art. 384 kc i 385 kc, ale również zasady uczciwości i rzetelności. W ocenie sądu pożyczkodawca w sposób rażący naruszył zasady uczciwości i takie działanie jest nieakceptowalne społecznie.

Ponadto należy zauważyć, że przy osiągniętych przez pozwaną dochodach, jak i jej ogólnej sytuacji rodzinno-majątkowej, kwota poręczenia jest bardzo duża, wprost niemożliwa do spłaty (co niweczy sens spornej czynności, jako zabezpieczenia zobowiązania). W tych warunkach można zaryzykować twierdzenie, że pożyczkodawca nie weryfikował, ani nie sprawdzał realnie sytuacji materialnej poręczyciela i możliwości spłaty pożyczki, co przeczy nie tylko standardom profesjonalisty, lecz podstawowym wymogom przeciętnego obywatela dbającego o swe interesy.

Ponadto należy mieć na uwadze, iż pozwana ma bardzo trudną sytuację materialną oraz jej stan zdrowia.

Należy mieć także na uwadze zawodowy charakter działalności powoda, który nabywa wierzycelności za ułamek wartości. Cena nabycia spornej wierzycelności nie została ujawniona, lecz w świetle zasad doświadczenia życiowego, jest okolicznością powszechnie znaną, iż wyegzekwowanie takiej wierzycelności daje kilkudziesięcioprocentowy zysk, który zostałby uzyskany w niniejszej sprawie kosztem osoby wprowadzonej w błąd, a przy tym osoby nieporadnej i biednej.

Z powyższych względów należy uznać, iż byłby to zysk nieuczciwy, a dodatkowo spowodowałby dla pozwanej dramatyczne skutki, co w ocenie sądu nie może znaleźć akceptacji społecznej i uzasadnia oddalenie powództwa jako sprzecznego z zasadami współżycia społecznego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 108§ 1 kpc.